

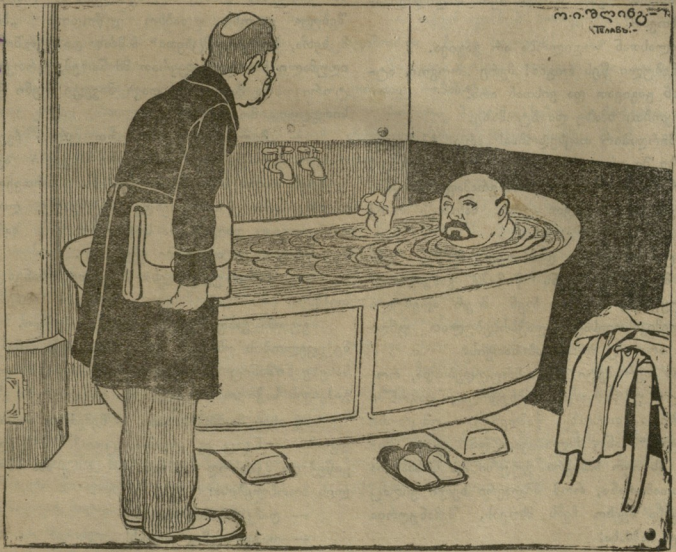
მშვენიერი პატირობანი

იუმორისტ.
ჟურნალი

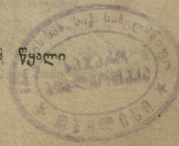
№ 27

მ რ ვ რ ღ ე ბ ა

F 644

ა. ი. ხატისოვი. დასწერეთ მოწოდება და გადაეცით გაზეთებს დასაბეჭდათ, რომ წყალი დასოგვით ხარკონს..

„დაუძინებელი“ მტერი

ვიცი არავინ დამიჯერებს, ჩემი ბილეთის აღების ისტორია რომ ვილაპარაკო. არ დამიჯერებენ მიუხედავად იმისა, რომ საყოველთაოდ ცნობილია სიმძლვე რკინისგზის სამგზავრო ბილეთის აღებისა.

მაგრამ უმაღლეს დამაფიქვდა განვლილი მწუხარება, ათას ალაგას გულგანვრტილი ლურჯი კარტონის ნაჭერი როცა ხელში ვიგდე და სარკურს ბაქანზე გამოვიდე. ეგზომ წარმავალია ჭირიცა და ლხინიც აღმიაწინა.

ობერ კონდუქტორი, თუ არ ვიცი უბრალო კონდუქტორი, პირველი შემეფთა ვაგონის კარებთან; მეორე საფეხურზე ასული დაბლა ჩამომახტუნა.

— ვაშე ბილეთი?

— აი, ბილეთი! ცოტა წყრომიო მივეუბნე ძირს ჩამოთრევისათვის. — განა ძნელი იყო ზრდილობიანათ მოგებოვიათ?

— ყველასთან ზრდილობა არ გავივა.

— ჩინებული წეს რიგია! მეტე როგორ ატყობთ ვისთან გავივიათ და ვისთან არა?

— ვატყობთ, ხმაზე და ხტომაზე.

— ეს პირდაპირ თავებლობაა! არც ხმაზე და არც ხტომაზე მე არაფერი არ მეტყობა. თქვენ კი, თუ საკუთარი ხმა არ გეყურებთ გრამაფონში ჩასძახეთ და შემდეგ დაუღრეთ ყური. სანახავს აი იქ დაინახავთ.

ბ-ნი ცენზორი არ დამრთავს ნებას, შემდეგი ჩვენი მუსიფი თქვენს წინაშე განავარძო. ვერც გავამტყუნებ, რამეთუ ჩვენ მიერ აღებული კილო, პოლემიკისთვისაც გადაჭარბებულათ უნდა ჩაითვლოს, არა თუ მოათრობისათვის.

სალამოს თერთმეტი საათი სრულდებოდა, როცა ორი დღის უძინარი და მიხნედილი, ვაგონში შევედი, ზემოთა თაროზე წაშოვეყქ. „უმცროსი ძმა სიკვდილისა“, ანუ ძილი ყვად და კვალ მიდარაჯებდა. ის იყო ჩამიკრა გულში და სიზმართა სამეფოში გადამოიტანა, რომ მძლავრი ხელი ვიდაც ბაყ ბაყ მღვეისა შეეხო ჩემს მხარებს, შემაწვდრია და მრისხანეთ ჩამძახა:

— ავჩალი ბილეთი! ავჩალი ბილეთი!

მყისვე ვიციან ჩემი მოკამათე კონდუქტორი. ვიციან და მის ხმაზე აშკარათ შევნიშნე ბოროტი განზრახულების კვალი.

— ინებეთ ბილეთი! როგორც ხელავე სამტრედიის მივიღვარ. იმედია, თქვენი უკანასკნელი სიტყვები მას აღარ გაუგონია. „ავჩალის ბილეთი“ - თ ჩაიარა მიწელი ვაგონი. მართალი მოგახსენათ, მის უკანასკნელ ძახლს ჩემამდისაც აღარ მოუხწყვია. ძილმა თავი წამართო. ჩემს თავში ფრიალ ბუნდოვანი სიზმარი დაიბადა: თითქო მუთაქასკვეშ რაღაც საშიშარი აფეთქება მოხდა, ტანში ერთუნტელმა დამიარა და თვლები გავახილეთ.

— ბილეთი მცხეთა! ყმაწვილო, ბილეთი მცხეთა! სრულიად უზრუნველისა და აუღელვებელი კილოთი ჩამძხის ჩემი ძველი ნაცნობი, ჩემი მოკამათე კონდუქტორი.

— აკი მოგახსენეთ, რომ სამტრედიის მივიღვარ. განა არ შეიძლება ყოველ წაშეში...

ის უკვე ათიოდ ნაბიჯით გამშორდა და ჩემი უკანასკნელი სიტყვები დარჩა „ხმაღ მლაღადებლისა უღაბნოსა შინა“, თუ შეიძლება ხალხით ამოშუშებულ ვაგონს უღაბნო ვუწოდოთ. „ბილეთი მცხეთა, ბილეთი მცხეთა“ ჩამძახოდა ყურში რაღაც იღუმალი ხმა და ნახევრათ მძანარემ, ქართველ ისტორიკოსთა მავგარათ, თავი მივეცი ჩვენი ქვეყნის სიძველეთა მოგონებას.

— „ბილეთი მცხეთა“ ერთ დროს ჩვენი სატახტო ქალაქი იყო. ქართველი მეფეები აქ აწყობდნენ თავის სამოქმედო გეგმებს. ქართველი კათალიკოსები აქ აღავლენდნენ მზურვალე ლოცვას. აი, კიდევაც დაიფურჯა სვეტიცხოვლის ზარმა და მეც უნებლიეთ თვლები ვკეპატე.

— ქსანკა უტავო ესთ ბილეთი! ქსანკა ბილეთი!

გულმა გაათრებულ იცემა დამიწყო. მეჭვრემეტველობის უნარიც დამეკარგა. ჩემს ნაცნობს. სახებუ ნიშანიც არ უკრთის სინდლისი მზილებისა. გაჭკვისი საქირო სიტყვებს და განავარძობს გზას.

ჩემ ისევ მიფურჯა. განა კი შემეღლა ჯდომა, ან ღდომა, თუნდაც ეგ ღდომა ცდომა ყოფილიყოს! ვიწქე და მკაფიოდ მესმოდა მრისხანე ხმა მატარებლის ბორბლებისა:

— დაჭკარი მეგ ოხერს!

— დაჭკარი მეგ ოხერს!

— დაჭკარი მეგ ოხერს!

მესმოდა და მამხნევებდა მისი შეუღრეკელი კილო.

დაიხ, მე შური უნდა ვიძიო! არ შეიძლება,

მეყო ამდენი დამკირება. ნუ თუ ბოლო არ უნდა მოელოს უდნაშაულო ადამიანის ტანჯვას?

— დაჰკარი მაგ ოხერს!

— დაჰკარი მაგ ოხერს!

— დაჰკარი მაგ ოხერს!-ო უკანასკნელათ ჩამესმა მრისხანე შემოძახილი და მეტი ველარ მოვითმინე.

გაფთრებული წამოვარდი და დიდის გაკვივრებით მოვახერხე მარცხენა თვალის ცალი კუნტულის გახელა. რომ ყურში ჩამესმა საზარელი ხმა:

— კასპი, კასპი ბილეთ!

არავინ დაიჯერებს ჩემი აღშფოთება სრულათ რომ აესწერა. დღეს ადამიანთა მგრძნობიარობა მიჩლინგებულია და ჩემს მდგომარეობაშიც თითქმის არაფერ შესულა. გული ყელში მომბეჭინა და კიდევ ერთი წვეთი შეურაცყოფისა კმაროდა, რომ იგი საბრალო სრულიად გადმოვარდნილიყო იატაკზე. უნებლიეთ ჯიბეში ხელი ჩავიყავ და პატარა დანა მოვისინჯე. ჯიბეში აღმოჩნდა. იმედი მომეცა. არასიღეს ადამიანის მოკვლა ახრად არ მომსულა. ახლა ყველაფერი აქეთ მიიწვევს.

— თუ კიდევ გამოღვიძა უთუოდ მოვკვლავ. ვფიქრობ ჩემს გუნებაში. — რა უყუო მერე რომ წვიროლშვილის პატრონია! განა მაგან დამინდო მე, რომ ჩემგან ითხოვს შებრალებას? არა, არა! შორს ლაჩრული გულჩვილობა და სიბრალოლი! დანა მოვიმარჯვე. დმერთო ჩემო, რა ძნელია ადამიანის გაშეტება, თუნდაც ის შენი მოსისხლე, დაუძინებელი მტერი, თუნდაც ის კონდუქტორი იყოს. „დაუძინებელი“! გესმით, დაუძინებელი! მე დღეს გავიგე რას ნიშნავს „დაუძინებელი“ მტერი. არა, ის უნდა მოკვდეს. გყოს რაც შერჩა! აი კიდევაც მოდის... დამაცა, დამაცა ერთი! მპყრობელი ჯოჯობეთისა! ეგ რა ვქენი! მოკვდა საწყალი! პოლიცია! მე არასად გავრბივარ! კონდახით ცემა, განა რისთვის, რისთვის?

მუხლის თვალში ბილეთის სახგრეტი რკინის მანქანა მომხვდა და დაფთრებული წამოვიქერე.

— გრაკალი ბილეთ! ვი კულა ილიოშ!

აწერა არ შემძლია ჩემი აღშფოთებისა. კიდევაც ავწერო ვინ დავჯავრებებს. ბილეთი შიგ თვალბში ვკარი ჩემს მტანჯველს. იმან არხეინათ ახედ-დახედა და მშვიდობიანათ განაცხადა:

— აჰა, სამტრედია ზნაიჭუ!

უფლის ციხეში მან ნიკაპზე მტაცა ხელი და

კბილის ექიმსავეთ მიმანდრე-მემალორე, ყურ ვიცო რა მანქანებით შერჩა თავი კისერს, ან თავს და-ღურჯებული ყმა. ცხვიტებით კი გამოამღვიძა. გორის მახლობლათ ცხვარზე მტაცა ხელი და თუ დროზე არ წამომხტარიყავ, დარწმუნებული ვარ, ერთად ერთი მოსაწონი ორგანო ჩემი სახისა დღეს აღარ იქნებოდა.

სადგურ სკრასთან ჩემმა დაუძინებელმა მტერმა ხერხი იხმარა და ვილაც სტუდენტი მოგზავნა, ვითომ კანტროლითა და იმასაც გაასინჯა ჩემი მრავალ-ტანჯული ბილეთით.

ქარელში ვილაც საიდულო პირს დაუწყეს ძებნა და ჯარისკაცებმა ჩამომხტუნეს ძირს. გე-დავდი, თუ რა ჯოჯობეთური ღიმი უკართოდა სახეზე ჩემს მოსისხლეს. მაგრამ რას ვიზამდი. ვუცდილი მომენტს სამაგიერო გადამეხადა.

ხაშურში იგი უჩვეულთ თავაზით შემეკითხა:

— თქვენ ვვინებ ბორჯომში მიბრძანდებით. გვიბოლოთ თქვენი ბილეთი!

ბილეთი მყისვე გადავიცი და თავაზიანი კილოთივე ვუბასუბე:

— არა, ბატონო ჩემო, მე სამტრედიაში გე-ახლებით, აუცილებელი საქმე მაქვს. გმადლობთ გაფრთხილებისათვის.

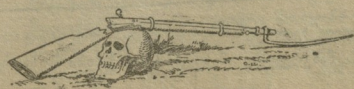
გულში კი ვფიქრობ:— მოიცა შე სახიზლარო, ისეთი საქმე გიქნა, რომ საკუთარი ხელით იგლეჯდე წვერ-ულვაშს. დამაცა, დამაცა! ის იყო მატარებელი აიძრა, არავის ექვი არა ჰქონია, მე ფრთხილად გავაღე კარები, ჩამოვტეხი და იქვე ორთქლმავალს მივეფარე.

მატარებელი გაჰქრა. თავისუფლათ ამოვისუნ-თქე და ერთი გულიანად გადავიხარხარე.

— მიბრძანდი და ჩამძახე შე სახიზლარო, ჩამძახე—ბილეთი ვარგაბინა! ციმა ბილეთი! ამა მიბრძანდი!

წარმოდგენილი მაქვს მისი მწუხარე სახე, როცა აღნიშნულ თაროზე ველარ მნახავს, ან შეკლომით სხვას გააღვიძებს.

ეშმაკი.

ლოტი

(იგავა)

ონისიმესი

ჩვენგან დამოუკიდებელ მიზეზთა გამო ვერ იბეჭდება.

ამ პირზევა „რეზი“
კრებაზეა დარდიმანდი.

ლოდიკური დასკვნა ღმერთმა,
მოგცეთ ყველას ამისთანა,
შუა „რეზი“ აუტყდებო
ცხვირისა და თავის ფხანა.

გამოცანა

(ჭათურისთვის)

თავფუტურო, ინდაური,
ჩერჩეტი და სულელია.
საბუკოს მოსამსახურეა.
თუ მიხვდებით რომელია?

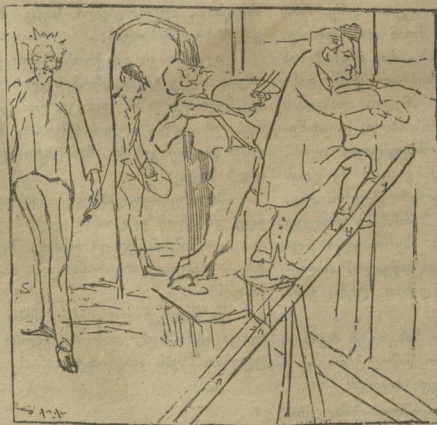
ჯიბით დააქვს მუდამ კარტი,
და სასტუმლოდ უღვეს ნარდი,

თითს მიიჭერს თვალის ძირში,
ზღაზღვით ზეზე წამოდგება
და მოშლილი წისქვილივით,
როშავს რაც პირს მოადგება.

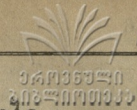
მთელი კრების კლოუნია,
მასხარა და ქერქეტია,
მაგრამ... კმარა, მასზე წერა
აფსუსი და ზედ მცეტია.

ბითურბი.

ნაბახტევი

ქართულ ხელოვნთა საზოგადოება ენერგიულათ შეუდგა საქმეს. ნაბახტევის ეკლესიის ნანგრევებზე ამ სიციხე-პაპანაქებაში მუშაობენ ჩვენი საუკეთესო მხატვრები.

საშიშარი ღრამა

(ყურბოკრული ანეგდოტი ციხეში განაგ-ნი)

ღებეშები.

(ბუტუნას სააკეტო)

ბანკის ერთ გამგეს ცნობა მოუვიდა: „რევიზია“ ჩნება და ყველაფერი რიგზე გქონდესო. გამგეც დატრილდა. შეუღდა წიგნებასა და კასის შემოწმებას... დათვალა ფულები, აკლია, კიდევ დათვალა, მტრია. დათვალა აკლია... ერთი სიტყვით არ იქნა და არა, კასა ვერ შეამოწმა, დაფორებს ვერ შეუღდარა და ვერა... დიდი ხნის კაბან წყვეტისა და პირის ოფლთა წმენდის შემდეგ იფიქრა: ალბათ აქ ხელს მიშლიან, დალაგებით შრომა ვერ შევქმელ, მოდი ფულებსაც და წიგნებსაც სახლში წავიღებ და ჩემს კაბანეტში ვიმუშავებო. ასეც მოიქცა: შემოსავალ-გასავლის დაფორები და დასტა-დასტათ შეკრული ასიგნაციები სახლში წაიღო.

შეუღდა შრომას. ეწვალება, ხან წიგნებს ფურცლავს, ხან ასიგნაციებს თვლის. ზამთარია, ბუხარში ცეცხლს საამო გუზგუზი გააქვს... ოთახში ბანკის გამგის ერთად ერთი ოთხი წლის ბიჭუნა შემოვიდა, მისი შემოსულა ნუშობით გატაცებულმა მამამ ვერ გაიგო, იგი ამ დროს ბანკის წიგნებს ჩასციებოდა... ცელქმა ბიჭუნამ დრო იშოვნა და ასიგნაციების დასტებს აგიზგივებულ ბუხარში შეუძახა... მამამ წიგნებს ხელი უშვა, უნდა ახლა ფულები დათვალოს.. ასიგნაციები ვეღარ ნახა... შეწუხდა, მიიხედ მოიხედა, ხედავს ასიგნაციების დასტები ბუხარში იწვის და ბავშვი სიამოვნებით ილიმება სანახაობით. გამგეს თვალ-წინ წარმოუდგა: გაკოტრება, დამცირება, პასუხის გება, ციხე, შიმშილი. მთელი მისი არსება სასოწარკვეთილებამ შეიპყრო.

— შენ ხომ დასწვი ჩემი ცხოვრება მაშ შენც დააწვი, შე ლაწირაკო შენა! გაფორებით შესძახა მამამ და შვილი მოგიზგივე ბუხარში შეაგდო... შვილის საცოდავმა კვილმა მთლად მოშალა... გადასწყვიტა თავის მოკვლა. კედლდან ხანჯალი ჩამოიღო, ის ის იყო გულში უნდა ჩაეკრა და თავი მოეკლა, რომ ცოლმა ხანჯალს ხელი უტაცა...

ბანკის გამგეს გაეღვიძა...

აპ. წ—ძე.

მოხსენება მის აღმატებულებას ჯოჯოხეთის სამეფოს სასულიერო უწყების გამგე ბ-ნ მ მ ი ვ ა ვ ს.

წავიკითხე რა თქვენი განცხადება, ჩვენს უწყებაში ბოროტ მოქმედებათა კვლევა-ძიების შესახებ და მიმაჩნია რა აღნიშნულ უწყებაში აუცილებელ საქირონ თქვენი მოღვაწეობა, ვცდილობ ხელი შეუწყო თქვენი მოღვაწეობის ნაყოფიერებას და ვკისრულობ საქირო და სიმართლეზე დამყარებულ ცნობების მოწოდებას თქვენდამი, რასაც ამ ხანათ ვიწყებ სენაკის რაიონიდან.

განქიქება სასულიერო სკოლის არქივისა მის ეამსა შინა გვაჩვენებს შემდეგ დადგენილებას: „ჩვენ მამანი და ძმანი ამა სკოლისა აღმზრდელნი და მასწავლებელნი მოწაფეთა სწავლათ კეთილთა სა-მოვრებით საბჭოსა შინა ბჭობასა ზედა ბრალდებისა ღირსისა მამისა და უღირსესის ჰედავაგისა ქართულსა შინა, რომელმან მოწაფეთა თვისთა თინიერ სავალდებულო საგნისა შესაწავლა და შეაყვარა „აღმოსავლეთური“ ზნე ჩვეულება და ნაცვლათ სულიერისა ზორციელი კავშირი და სიყვარული, რომელი არს მოწაფეთა შინა და მამა მასწავლებლისა ზედა, რისთვისაც შიშითა ღვთისათა და სიყვარულითა სარწმუნოებისა ვადგენთ ექსორიასა ჰედავაგისა ამის სკოლისაგან ჩვენისა აინ“.

დანიტერესებულმან ცნობის მოყვარებითა შეუღდე კვლასა ექსორია ქნილ მამისა, რომელმან მიამაგლო ერთ მივარდნილ სოფელსა ზედა და მრევლსა შინა, სადა მამასა აშას დაუყვია მცირელი ეამნი და დაევიწყებას მისცემია წარსული „მოღვაწეობა“ მისი, ხოლო აქედან ეამსა მღვამარესა ვადაყვანილ არს ადგილსა მის ახალს საპატოისა ზედა ღვთის მსახურებათ მრევლსა შინა, ხოლო დიაკვანთ მოძღვარსა ამას მიუწყვეია მისივე ძველი ნამოწაფვარი ეამსა ჰედავაგობისასა ექსორიასა შინა, რომელნი ერთად ავალდენენ რადაღს უფლისა მიმართ მრევლისა ზედა. ვაახლებ რა ამ მოხსენებას მართლმსაჯულებისა თქვენსა, ვითხოვ მოახხინოთ სასტიკი გამოძიება ამ ეამიერი მისი მოღვაწეობისა, რითაც იმედი მაქვს ერთი საპატოი წვერი კვლავ შემეტება აპარატ გონვენდის“.

დავითებთ მარად თქვენი მორჩილი და თანამშრომელი ამ უწყებასა შინა კურმხუტეთელი.

ფოთი. მზიზღავის გამგეობამ დაამტკიცა რომ

საზოგადო მოღვაწეთა ჰანაშვილი ხუტუების პარტიისათვის უსასყიდლოა, ხოლო სხვა მიმართულებების მიცვალებულზე, თუნდაც ცნობილ საზოგადო მოღვაწისაც მაშინაც კი როცა ეფისკოპოსი უსასყიდლოდ და პარტიისცემით ასრულებს ყოველივე ამის მისი კრებული ჩვეულებრივ სასყიდლს თანხმდება.

პატარა ფოთიდან იგივე „მზიზღავი“ იტყობინება: საქართველოს ეკლესიაზე მოხდა მღვდელსა და დიაკვნის შორის შეტაკება. პირველათ სძლია დიაკონმა და ის იყო უნდა გაეგდო ეკლესიიდან მღვდელი—მღვდელმავე მოიკრიბა უკანასკნელი ძალია და გადავიდა კონტრ ერისშევ, რითაც დიაკვანი ფოთამდის ჩამოდენა და ბლაღოჩინის სიმეგრეში შეამწყვდია. ბლაღოჩინმა როცა ვაიგო ბრძოლისა და დიაკვნის აზრი, დიაკვანი ვაავლო თავის სიმეგრიდან. ვინ იცის, რით გათავდებოდა საქმე, რომ დიპლომატების სშვალეზებით ზავი არ ჩამოვარდნილიყო. მღვდელმა მიიღო შესაფერი კომპენსაცია.

ველისციხე. ამ თვის 12-ში ველისციხის ბანკის წევრთა კრება იყო. კრებამ დაიწყო თუ არა თავმჯდომარის ამორჩევა, სრულიად მოწყენილს ცახე მოსჰქდა „უგუნურების შავი“ ნიაღვარი და კრება დაიშალა.

იქიდანვე. ამავე კრების შესახებ ბოროტი პირები მოულოდნელს „უგუნურების შავს“ ნიაღვარს სულ სხვანაირათ ემდურებიან და თანაც ამბობენ: „ის ოზრათ დარჩენილი ნიაღვარი რომ არ მოხიზრებულაიყო, ველისციხელები ბევრს არა მისაზად და „მაიმონურს“ მასხარობას გვიჩვენებდნენ, მაგრამ უამინდობამ საერთოთ ყველას შეგვიშალა ხელიო.

იქიდანვე. ხალხში აგრეკლებენ, რომ ველისციხის სახელგანთქმულ ბანკში მარკ ტვენის „დაკარგული თეთრი სპილოებიც“ აღმოუჩენიათო. ველისციხის ბანკისი „თეთრ სპილოებს“ შმაიამანი უყუპანიათ და ზედ გულის გასაგრილებლათ რამდენიმე გოგირდით სავსე ტომბებიც მიუერთებიათ.

იქიდანვე. არა სცხრებიან ეკლესიელები და კიდევ ახირებულ ამბავსა ვეწეავეწეველს ცოხის ბანკის გამგეობას თურმე, ზედამხედველ კომიტეტის წევრთა შეუტყობინებლათ გადაუწყვეტია: არმაფირში რომ 21 ვაგონი ჰური დარჩათ და აუარებელ წინდაუხედველ მიზეზების გამო ვერ მოიტანეს, წრევანდელი ნოტიო ამინდის გამო თურმე უმშვენიერეს ყანად გადაქცეულა. ამისათვის საკუთარი სამი სამეკელი მაშინა, შიგ შამპული ყვერა-ყვეარი კამეჩებით და თან გაყოლონ ჰირველს მესხეთ ბანკის მთავარი ტენიკი ილბეი.

ეს კი სწორეთ მოგახსენათ ქუესთან ახლოა უცნობი აგენტი.

ს მელა. აღმოვაჩინე ჯოჯოხეთი ამ ქვეყნად. ამიერიდან საჯოჯოხეთო პირებს აქეთ გამოგზავნით. დაწერილებით შემდეგ.

კვახი.

სონის აშბები.

პარასკევის მათხოვრები.

— პარასკეხია თქვა,— მომიყვა სიმონა ხარაზი, და მამლის ყვილზე მევირბინე დუქანში. აყვარე ბიჭები. ფთქრობ პარკობდა და ღმერთო შენით, იქნება რამე წვევიპურო თქვა. დუქნის წინ პატარა ტყავის ნაკუწები ეყარა და ღმერთს სიმართლე უყვარს, რაცხა ნებციც, მარა რა ვიკოდი, მიდღეში არ დახვეტილა და დღეს თუ დოუწყებდენ წმენდას. ვეიფავრ ფესტუმალი, და უნდა მიუჯდე დახვას, შემოყო თავი ჰავლია დესტენიკმა და მიყვირა—

ეს ნებცი ვაწმინდე, დღეს ღუბერნატორი ბობრძანდებოა. ყვირელი შემომესმა. გამევიხედე. ივანე ბესელია კამანდრობდა, ვაწმინდეთ ქუჩებიო. მევიდა ჩემთან და მიყვირა— შეგროვე ნაკელიო. მეც შეუყვირე, მარა სანამდე ორი თითო აბაზიანი კიკა ღენო არ ჩეისხა აბლდე უფლავის დუქანში მანამდე არ აწმინდა ჩენს წინ შეგროვილი ნავავი.

გადავჩინე მგონა ბესელის და დესტენიკის დრტინის, რომ უცბა ატყდა სისტოკები და დარბების რიხინ-რიხინი.

— დაკტეტ ხვლამ, კანცლარიაში ბაზრის ყრილობაო, ყვიროდა ხელთვი. ორ საათზე მეტ

ჩავგავწყვიტე კანცელარიაში და გვავადებე ყური გიგო ჭავჭავაძის და ერისტო ჭავჭავაძის რეგებიზა. შვალდემდე სიფთა არ მინახავს! მომადგა ჩამოღლებული და გაბუჭებული მათხოვარი:

— გაიხსტანე, ქირისტიანი, შენი შეიცხალე, ღირისტიანი... რას ვუბნამ, ვეილე და ვაჩუქე კაპიკი. მიღეთი ხალხი დაბუჭურობს, ქალები ხომ თლათ დაკუნულთ ვარიეზივით არიენ—უკანდან ვერც მებერს და ვერც ახალაზდას ვერ ვაარჩევ.

შამევიდა ნიკიფორე ჩინკელი, მუშოთი მომიყვანა მეგონა. თურქე ვინცხა ლოთი ხეისთავი ჩამხეგულა ჭაში და იმის ცოლშვილიზა აგროვებს ფულებს. გავონილი კი მაქ ეშმაკი კაკიო, მარა ამის ტყულს რავე იკადრებს თქვა ვიფიქრე და ხმა ამოუღებლივ მივეცი ათი შაური.

აგი მივიცილე, შემოვიდა ვასილე მეექვსეთე—გაკვირვებული შეხედე, ტუბილათ დამიწყა.

— ხომ იცი აქანე, რომ ჭი ამოფუშინდეთ 7 მანათამდი დეგვეზარჯა და პეტრე რაცხა შეგვეწყვიტო, რანაირი საქირთა კარქათ იცი...

მართალი გითხრა თითბრის მუშოთას დავკრამდი თავში, რომ ამ სიტყვებში წყალი არ შპიროდეს. მივეცი ექვსი შაური. გადვირე კაცი, მომწვა გული ყორყინებაში, რა ვქნა არ ვიცი ქვეყნის თითებ ვარმოყრილ წულებიანს ვხედავ, მარა ჩემსკენ როგორც არ დავკლავ, არაიენ იხედება. უცებ შემევიდა ჩემსავით ჩამოკინკული ლენხუშელი და მომხბოვა:

— შენი ქირიე კამბენის ტყავი არ იქნეს და არც სარჩულთანი იყოს.

— დავფატორდი ვილაგე და ვაჩვენე—უკანასკნელი 40 რწყელი მიანიც დანიხემა, მარა ზოგი ინწრო შექნა, ზოგი დიდი, ზოგი გძელი, ზოგი ფხის ძრუდში უჭირებდა. ერთი სიტყვით გავწამდი და ბოლოს რავერც იყო შეჩერდა ერთ წულაზე. დევიწყეთ ვაქრობა. დღეს ბაღის წულა სამი მანათი თვითან მიჯდება. დოფუასე ექვსი მანათი. რალმე გაღირა.

სულ ფხეშველა ვიარ და წულაში მაგდენს არ გადვიხდი. ბევრი ვეღრიტინე, მარა იმ ჩემი ცოდვით სავსემ რომ მიიბიჯა თორმეტ აბაზს ფხი, ნძრია არ ქნა. დოფუთმე. დეეწვა გიჩენა, სულ ერთ-შაურიანი და სამ-სამ კაპიკიანები ქონია და ისე მოარაპატა ამ გროშის სიძვირეში დაზგა—თორმეტი აბაზი კარა, ხუთ თუმნათ მოგეჩვენებოდა.

ვფიქრობ—რამდენ ზარალში გავყვარე რომ სიფთა მენახათქვა—შემოვიდნენ ჩვენი უცხენი ბესო ნადარეშვილი და თურქი ნუ იტყვი იმას უკან შემოზღვის გემოაზის დაღვებტორმა, მათ დობტორმა, მისმა ცოლმა, ჩინკელი დობთურის ცოლმა, ლუკა სანოძემ და გონია კარქათ არ ვიცნობ ნადარეშვილის რძალმა. ყველე მოწიწებით შემეგებენ, ვითამ დიდი ნაცნობები იყვენ ისე ჩამომართვენ ხელი. როისმე მონახავს ანც ერთი ჩემს დუქანში? ან რამე კაპიკის ხეირი მოუციენ ჩემთვის? კაცებმა გარეიდლიტენ თავზე ქულები და მოტირადივით დამდგენ თავზე.

— „ესთქვათ სიტყვაში“, დამიწყო ბესომ, ჩემო სიმონ, ვითამ, როგორც მოგეხსენება, ვფიქრობთ მარინსკის კლასის ქალების ღელაზიათ გადაკეთებას თქვა და, ესთქვათ სიტყვაში, ამისანე კარგ საქმიზა ვითამ, ესთქვათ, ერთი ხუთი მანათი ნუ შეგვარცხვენ და დავგებზარე. ვაქრობა, ღმერთო მოგცეს ვარჯე გქონია, ამდენი ხურდა საცხა კი ვაქ, ესთქვათ სიტყვაში, იქინე ქალადი მეტი იქნება და აბა ნუ გავგაჩერებ.

რომ არ მინახავს იმისთან მათხოვრები არიენ სწორებით. კაკლ გულს ვასკლები, მარა ვარის თქმას რომ ვერ ვებდავ. დენერალი და მისი ცოლები ყველე თავზე დამდგენ და რას ვიზამ სადაური უზრავა მიგენია ვერ გევიგე, რომ ტაქკიას მინიზნავენ ამდენი და ამდენე მოგვეციო. შევეყვი ვაქრობას, მარა შემეშვენ?

— ხუთი მანეთი უკანასკნელია.

ვიფიქრე, დავებრილო ხელეკრე და გავდენო ეს მოძალე მათხოვრები მეტე, მარა ვერ ვაბედე... ამევიდე სხვაზე ვარასცემათ მოსულ ფულდინ ხუთი მანათი, და მივაპტრტე თვალეში.

ამისანე ბარაქა შევიდა თქვენს ოჯახში მე რომ დღეს ბარაქიანი პარასკეობა მაქ თქვა, მივაძახე ჩუმათ, თუ გევიგონს.

ქობინი ჩხუტამე.

კომისია საქმეს შეუდგა!

ქალაქის გამგეობა ძლიერ შეაფიქრია ნა უწყლობამ. მისვე არჩეულ იქნა „საწყო კომისია“, რომელიც ენერგიულად შეუდგა საქმეს.

გათუში

შეშლილის ღეჭხები.

ოპო, ვოპო, საჯავოპო,
 რა ყოფილა, ხო,ხო,ხო,ხო!
 ბეჯანა და ქაინოსრა!
 გაგინმა თქვენ თავის კოსრო!!!

ოდელია დელი დელია,
 ვიში ერთი ხათაბელია,
 ადგილს ვეჭებ. სადაც ბნელია.
 მიველ ვნახე... იჯდა მელია.
 საქმე ერთობ გაძნელია,

შევეხვეწე... ჩაახველა
 ასი მქონდეს, (მითხრა ნელია)
 მე აღგილი, არ მსურს შეველა
 ერთს არ მოგცემ; გასქდეს ყველა

გადის დრო და წელიწადი.
 ახლა მიველ. იჯდა ყალი.
 (როს გაძვირდა, მაშინ, მქალი).
 დაველორე. ვთქვი: გაემწარდი,
 ადგილი გაქვს, ნუ დამზარდი,
 ვიცი ჩემი შესაფარდი.
 და მომეცი. არ მყავს ნალი,
 შეგეხვეწოს, დანამზადი.

მითხრა: კიო, ადვი, წადი,
და მიზოძა... იცით? ცხადი
მაჩვის კული განახადი...
რა ვქნა, არვის შეუყვარდი.

ანი, ბანი, ვანი, დონი.
აღზრდის საქვე დასაღონი.
აქ ბათუმთან განავონი,
შეგირდები მუნ ამღონი
გარუსების საქვე, მგონი

კაცი ამის გამომგონი
ბატონიდან თავნაქონი
სამშობლოა მისი ონი,
ან სენაკი და ან ხონი.
ყვათელ ქუდში თვე ნარგონი.
არ ყავს კაცი მუნ ბატონი,
არც მუშტები მომავრონი.
ვაი ღრონი, ღრონი, ღრონი.
ფან-ჯუ-სე.

უკვდავების წყაროსთან სამსვენარეულოში.

„ოჩერედი“.

პირველი მიღის ოჯახის მამა
და დისახლისს ვე არ იამა.
მართალი ვახლავთ, მას უყვარს ქმარი,
მაგრამ უწყლობა გულ შესაზარი
თვით საყვარელსაც კი დაგვიწყებს...
ჩუ, კრან ბუყბუყებს, სჩანს დენას იწყებს!
ამაოდ! მისწყდა! გაუწყრა ღმერთი
არ ჩამოვარდა ნამი არც ერთი.

და კვლავ კიქებით აღჭურვილები
მშობლებს ებრძვიან ნორჩი შვილები...
კვლავ აბუყბუყდა! კვლავ დაწყენარდა
წვეთი კი შაინც არ ჩამოვარდა!
შეიქნა ბრძოლა პირველობისა,
მსურველი არ სჩანს კვლავ დათმობისა.
და ამ კამათმა სამ დღეს იმეფა...
ბოლოს ფინიამც კი დაიყვდა.

წერილი ემპაკისადმი.

(ჭავჭავაძის)

ოღონდაც, უკუგზის არისტოკრატები გრძელი წერილებით თავს არ უნდა ვიწუხებდეთ, დებუშებითაც იოლათ მივდიოდეთ, მაგრამ... რაო? სიძუნწემ ხომ არ მომიარა? შენც არ მომიკვდევ, რა სათქმელია, ვაჟო, რაღაც შეიდი კაპეიკი სიტყვაში. მაგრამ ისაა რომ ახლა დებუშის კახეთის რკინის გზის მატარებელიც კი უსწრებს.

აი, ამბავი ჩემი მებობელისა. შეილი ყავდა, ბოშო, მაგ თქვენ ქალაქში, რასაკვირელია პრაპორჩიკათ. თვითონ ავთა ვახდა. ადგა და დებუშა გამოუგზანა: — „Умираю приѣзжай“—ო გამოგზანა და უცდის. გავიდა თვე, ორი... ავთამყოფი კი ხანია ზეზე წამოადგა. ბოლოს გევი შეუვიდა: „ი ბიჭს არაფერი სტკიოდეს“—ო და თითონ წამოვიდა ქალაქში. თურმე, ნუ იტყვი თფლიისში ჩასვლის შესამე დღეს თითონ მიიღო შეილის ბინაზე მისი გაგზანელი დებუშა. მართალია ჩემი უკანასკნელი დებუშები შენ ორ კვირაში მიგიღია, მაგრამ არც ორი კვირის ლოდინი მსურს და ამიტომ წერილითა გწერ.

სამი დღეა სოფლათ დავებეტები. მინდოდა ჩემი თვლით მენახა: მართლა შიმშილობაა სოფლათ, თუ ჩვეულებრივ უსაქმურთა განდგაშია ატყინოლი. აკი შარშანაც ყურები გამოგვიკეთებ გაზეთებმა: შიმშილობაა, შიმშილობაო და რომ ბედზე ქართველებს კიტა არ ყოლოდა, მთელ დუნიაზე თავი მოგვეჭრებოდა. ვილაც დასილებმა კინაღამ რუსეთს მისწერეს გეშაო.

ვიფიქრე, წელსაც ასე იქნება, მეთქი და... გავეწი სოფლათ.

სიმეც უყვლიაფერი ბოროტი ავიხდება, ეშმაკო; მე ჩემი გევი ამიხდა: რა შიმშილი, რის შიმშილი! პირიქით, იმდენი ბალახი ფუქდება იქ ოხრათ, იმდენი ბალახი რომა! უკაცობით სამოვარი ადგილები ერთი ორათ გამრავლებულა, ხარებიც აღარასდ არის, რომ მოაძოვონ (ამბობენ პრიზივი ჰქონდათ) და ის ორიოდ ძროხა, რომლებიც ჯერ არ დაუკლავთ, რამდენს მოძოვენ? და ლბება ბალახი, ქარფა ბალახი! ხოლო ვილატეები კი გვაყრუებენ სოფელს საქმელი არაფერი აქვსო. ასე რომ ყოფილიყო განა ქართული საზოგადოებები საქმელებს ვერ გამოგვიგზანენინ? ! „სულ რაღაც

ორიოდ დღეში ბაქოს ქართველები უნდა მილიონი მანათი მოავროვენ“—ო ვილაც სარჩულებით თვის ნავთის ქაობის ვასწმენდათ და განა ჩვენთვის, ქართველი ხალხისათვის, სულს კი დეიშურებდენ? რის შიმშილი, რა შიმშილი!

ბევრი ვიხეტიალე მაგრამ უსაქმელობა ვერსად შევამჩნიე: ბალახი ყველგან ბევრია. ვიფიქრე, — გლეხი ეშმაკია, ვანგებ იძახის მშაო და ღამე აღმათ არხეინათ შეეკცევა ბალახს მეთქი. და გადავეწვიტე მდარაგება. წავივი სოფელს ვართ და ერთ გორაზე ხურაში დავიძოლე. დაღამდა. ვილატებმა იწყეს დენა ჩემს ახლო, დიდი მუხის ქვეშ ვიფიქრე: — ძველი „ერთობა“ მობრუნებულა, აღმათ სულტენტი ილაპარაკებს მეთქი და სიხარულით გული ამიტოვდა. ახლოს მიჩოჩი. ამას რას ვხედავ? ყველას ან მენდალი, ან ჯაჭვი და სხვა ასეთი ნიშნები აქვს. ვიცანი სოფლის მამასახლისები და მათი თანამშემწენი, ახლავთ მწერლებიც. ვანაზე სული. ჩქარა კრებაც გაიხსნა. თავმჯდომარეთ აირჩიეს ერთი დიდ უღვაშებიანი, ღიზამოშებულნი მამასახლისი, მდინათ მოსე მწერალი № 1001. მოხსენება რიჯა მამასახლისმა დაიწყა.

— ამხანაგებო!.. ამის თქმა და აღიქმით ერთი იყო: „რა ამხანაგებო, რის ამხანაგებო, აქ სოციალისტები ხომ არ შევეყოლივართ“—ო. მომხსენებელმა ბოღში მოიხადა. „ძველათ მუშების თავმჯდომარეთ ვიყავი და სე ვამბობდი ხოლმე“—ო კრებაზე ყველა ერთსა და იგივეს მოსთქვამდა:

— დავიღუბეთ, ოცისთავები დავიყენეს, სოფლის ღუმის თავისუფლათ ვეღარ მოვთლათო.

ზოგს ისიც აშინებდა, ვაი თუ ოცის თავემამ ძველი ცოდვების გამოზრეკაც დაიწყებო.

ზოგი კიდევ იმას წუხდა, რომ მომავალში ალების იმედით ფული ვისესხე და რილათ გავრსტუმროვო და სხვა. ერთმა ქოს მამასახლისმა სცადა ნუგეში: — „კაცო რამ შეგაშინათ, სოფელი დაკლილი იყო ცოცხლებისაგან და ოცის თავემათ ისეთები ვავიდენ, რომლებიც უფრო სათლელიც არის ვიდრე ყრილობა“—ო, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ თითო ოროლა „ბუნტი“ კიდევ გამორეულიყო აქა იქ და ეგეტ საქმია ჩვენ დასამსებათო, ამობდენ ერთბაშთ და წამალს ექმებენ. ბოლოს ყველა იმ აზრს დაადგა, რომ ეხლავ გამოიკლიონ ვინ არის ბნელი საქმეების მოწინააღმდეგე და გაიგზანოს მათზე დანოსები სადაც ჯერ არს, რომ ისინი „ბუნ-

ტება“ , რომ ისინი ჩხეიძეს და თეთონ ნოე ეორ-
დანიასაც იცნობენ და სხვა და სხვა...

რომ იცოდე როგორ ვაგინე თავი თვისი,
ეშმაყო, იმისგამო, რომ შენსავით მათრახს არ ვა-
ტარებ. აბა სისულელე: ამდენი მამასახლისების
კრებაზე კაცი მათრახს ნატრობდეს? დავაფელ ხელი
თავმჯდომარის გვერდზე დებულ მსხვილ მათრახს,
რომელიც გლუხებზე ცემით ოდნავ დარბილებუ-
ლიყო, და...

გაფანტე რა კრებული, პირი ვიბრუნე სახ-
ლისკენ. უკვე დამის მერე საათი იქნებოდა, რო-
ცა ქიათურაში ჩამოვედი. როცა ზედა ხილს დაუ-
ახლოვდი. ხილს ყურში ორი მოჩვენება შევნიშნე.
აბა ჯოჯოხეთის მსახურს რა შეაშინებს, მაგრამ
რალაც გული მეუბნებოდა: „ამ დროს აქ კეთილი
სული არ იქნება, გვერდი აუხვიე“-ო მეც ფეხ
აკრფეთ და პირ არიდებით გაუყევი ვზას... ჩუ!
ეს რა მესმის! თქვენ მხოლოდ შეიკრიბეთ, თქვენ
მხოლოდ რაც შეძლება მეტი მუშა მოიყვანეთ და
მე საბუთებით ხელში მოვალ... მე გადაგებივთ,
თუ რა ბროტტება ზდება რედაქციაში. გარდა იმი-
ნა, რომ მილიონობით მუშის შრომა (კორესპო-
დენტები) ნავაგს მიყვება, ასი ათასობით ფულგზია
დაფლანგული. რედაქტორები ასჯერ ჰამენ დღეში,
პირს შამპანსკით იზანენ, სარედაქცია ოთახს ფარ-
ჩის ჩერებით წმენდენ, კიბზე ავტომობილებით
დაიარებნან...

ბიქოს, ეს ვინ არის? მიველ ახლოს... აბა,
ბ. ლაყბაძეა, ავადმყოფ ინტრიგანეს საექიმოთ გა-
მოწერილი.

— აა, გამარჯობა ბ. ისეცრაგითხრა, სად
ბრძანებულხართ ასეთ დროს? მომართა ექიმმა
ლაყბაძემ.

— თითონ შენ რას აკეთებ ამ დროს ხილზე?
— მე... ისე... აი ეს ნაცნობი მუშა შეხვდა
და ვეშუსაიფებოდა.

ამ დროს „ნაცნობმა“ მუშამ დრო იხელთა და
თავი იხსნა ლაყბაძისაგან, რომელსაც, როგორც
ეტყობოდა, მხოლოდ იმერული თავზიანობით უს-
მენდა.

— ერთი მითხარი, რაზე ელაპარაკებოდი მე
შენ „ნაცნობ“ მუშას? ნუ თუ...

— უკაცრავათ, ბ. ისეცრაგითხრა, ალბათ
გეუცხოვათ ასეთი უცნაური ქორები, არა? რასკ-
ვირველია, რასაკვირველია, მაგრამ ეს ქორები ჩემ-

თვის, ანუ უკეთ ვსთქვათ, ჩემი ინტრიგანისთვის
აუცილებელია: ანთ მე ვწამებ... ჩემი ინტრიგანისთვის
ინტრიგანეს. მართალია ეს ქორები ცოტა ყარს,
მაგრამ რა ვქნა: სხვა წამალი მას არა არგებს.

— დიხ, უხვირო წაშლი აგირჩევით მეგო-
ბრის გასაკურნებლათ ბ. ჩემო. მითხარით მინც,
როგორაა თქვენი ავადმყოფი?

— ჩვეულებრივ გლობათ. განსაკუთრებით
უძილობა აწუხებს: აი ხელიც შუა ხილზე დარა-
ჯობს, რომ ვინმესთან ქორებში გაერთოს. რა ქნას,
არ ეძინება: წასულ კვირაში კარგათ იყო: ხართი-
შვილია წერილმა არგო, მაგრამ მერე უარესიც
მოუყვია, რადგან ექვი შეეპარა: პირველობა არ
ჩამომართვასო, აგრეთვე გული მოდის იმაზედაც,
რომ ეს მასლა ხართიშვილმა „საკართველოს“-თვის
გამიგტა და მისი გაზეთის გამოცვლას არ მოუცადა.

— როგორ, ინტრიგანე ჩივანაშვილი გაზეთის
სცემს?

— დიხ. ჩენ, მის მეგობრებს, გვინდა ეს
უკანასკნელი საცადიც ვცადოთ მის მოსარჩენათ
და თუ არც მან აგრო...

თენდებოდა. დამეზარა დისასხლისის გაღვიძე-
ბა. და დავიწყე ქუჩა-ქუჩა ხეტიალი. მეურმეებს
უკვე პირველი გზობა ჩამოეტანათ და სასწორების-
კენ მიეწურებოდენ. თან ვაფიცავე და ხაზენათა
ოინებზე ლაპარაკობდნენ. სულ ისავესა და გამრე-
კელოვის ხსენებაში იყვენ. ვიფიქრე, მოდი ერთი
ამ გამრეკელოვს ვინახულენ და პირადათ გამოვ-
კითხავ: რა დაძებრებოდენ ისა და ისავეი ვაფიციკის
დროს პოლიციაში? იქნებ ისინი მეურმეების ძვირის
კი არა, მათ მხარს იჭერდენ და ეს უმადური
მეურმეები ცილსა სწამებენ მეთქი და გავეშურე
ალექსანდრეს სახლისკენ.

ბ. მამულიშვილი ჯერ არ აბძანებულებოდა,
მაგრამ მის ეზოში ბუხივით ირეოდა ხალხი. ყველა
მითვანი თხოვნების დასაწერათ მოსულიყო: ზოგი
ადგილობრივ მასწავლებელს უჩიოდა: ქალი გამოუ-
პატაროა. ზოგი მძას მონაწილეობის წართმევის
უპირებდა, ზოგი გულგებს ტყის მოქრას და ზოგი
რას. ჯოჯოხეთი ვერ შეიგინებს უკეთეს გასართო-
ბებს.

ბ. საშას კლიენტებში ბევრი პერვესელი წე-
რთლები შევნიშნე. ერთ მითვანს ვკითხე თუ რამ
მოიყვანა ამ უთენია აქათ.

— ამბობენ პაპავას ნემცებს მამულს ართმე-
ვენ და ქართველებს ურიგებენო. გვინდა თხოვნა
დავაწეროთ რომ ის ადგილები ჩვენი იყო, პაპავამ
ჩვენ წავგართვა და ჩვენვე უნდა დავგიბრუნდეს.

— მაგისთვის ალბათ „ტორაგი“ იქნება და
ფული გაქვთ?

— აბა შენგან არ გვიკვირს ბ. ისემცრაგით-
ხრა? მას აქეთ, რაც ჩვენ მამული გავყიდეთ აგერ
ექვსი წელია და აქნამდე ფულს სად შევინახავდით?
განა თხელიძის ღუქანში ღვინო აღარ იყო, ან
მწვეარ-მეტებართ აღარავინ ზრდიდა ვასაყიდათ?

— ამბობენ უფულოთ ურიგებენო, ჩაგვერია
ლაპარაკში მთარე.—გახეთ „საქართველო“-ში სწე-
რიოა და ნეტავი თუ მართალია?

— არ ვიცი, შეიძლება მართალიც იყოს.

— ასე იქნება მას—ამბობს დარწმუნებით მე-
სამე—ასე იქნება. კიტა ჩვენ დალუგავაში ხომ არ
გვერეოდა, თუ ასე არ იყოს?

— კიტა რა შუაშია? შევეკითხე მე ხანჯლო-
სან აზნაურს.

— იმ შუაშია, რომ ვე აღვიღებო სულ კიტამ
მიყადა პაპავას, როგორც ჩვენმა ვექილმა. აღმათ
იყოლა, რომ ექვსი წლის მერე უფულოთ დავგი-
რიგებდენ.

რაიო, ძმაო ეშმაკო? წერილი გავრძელდა?
კარგი, გავჩერდები ჯერჯერობით, დავისვენოთ.

შენი მოსიყვარული

ისემცრაგითხრა.

უპატრონო „ბარაშკა“.

ჩ. შ. წ. კითხვის გამ. საზოგა-
დობამ თაყისი თანხის გასაძლიერე-
ბლათ 26 მისს სახალხო სერიზობა
გამართა. ამ დღეს ლატარიაში გაა-
თამაშეს თეთრი ცხვარი (ბარაშკა).
ესლა აღმოჩნდა, რომ ბარაშკა სამ-
ხდრო ტყვეთა კომიტეტს აკუთვნო-
და და წ. კ. საზოგადოებას 18 მა-
ნეთს ევალებოდა.

(ქალაქში გავრცელებული ხმები).

ჩენი ქვეყანა კულტურისანი
(დამეთანხმებით, ვფიქრობ, მგოსანნი)
არის ელემი ბედნიერების,
უბრუნველ ყოფის, კეთილ ცხოვრების.
გულუხვი ხალხი, სტუმართ-მოყვარე,
დიდთა ბატონთა მოამყ-მოგვარე,
აღალი სულით, მდიდარი ფულით,
როგორც ზამთარში, ეგზომ ზაფხულით.
და რა მოვეთვალათ, ყველა ვინც გინდა,
(ვინაც ერთ დროში გროშათ არ ღირდათ)
მოღვაწე არის, ქვეყანას უფლობს,

ერის საუნჯეს მუნ ქვეყნულთა
და რა დამყარდა ეგეთი წესი,
რომ არ ირჩევა საქმეში სქესი,
ნუ გაიკვირვებთ, თუ ის ცხოველი,
მინდერთ ზალახის მწვანის მძოველი,
შემოვრია დიდსა საქმესა
რომ მოღვაწეთა ჩვენში ნაქმესა,
ის შეეჯიბროს გულუხვობაში,
და ფიცი დასდვას მათთან ძმობაში.

ყური დამიგდეთ, მე თქვენ ვამბობთ
ერთსა ამბავსა საარაკოსა.

(ოი შეგჩენდეს მისი სახელი,
ვინც სასწაული ეს არ აქოსა...) ამ
წლის მისში „წერაკითხვაში“,
(არ აურიოთ ეს საქმე სხვაში)
ქველმოქმედების დიდი მისნითა
(რაც იმართება ყოველი წლითა)
ხალხი მოგროვდა სასეირნოთა
(მუნ მიოვლოდა წვადს და ღვინოთა)
და შემოსავლის გასაძიდებლათ
გამგეთა გულის გასაციხებლათ,
ლიტარისთვის ნივთების გროვა,
ჩვენმა ქალბებმა იქ დაგროვა.
მგებამ შეხედეთ „ბარაშკა“ ერთი,
ვით მარმარლო დანით ნაკვეთი
თოკით დაბმული ვინ მოიყვანა
მნახველი მისი აქ არცინ ჩანა.
ვინ დასთმო იგი, ვინ მოიძულა,
უკავიკოთ, უგროშოთ სულა
და ამ ძვირობის ბედკრულ ხანაში,
(უფულობისგან კეფის უხანაში)
ქველმოქმედური გრძობით ძლეულმა
ვინ შემოსწირა კრავი წყველმა?
შკოლების გამგე გიგო ბურქული,
(ვისაც რომ უყვარს „ყურში ჩურჩული“)
ვარლამი ბურჯი, მოღვეწე ჩენი,
(თვით განგებისგან მდივნათ ნახენი)
და სხვა მრავალი ქილების კრება
(ვის სილამაზით ვერვინ ედრება)
„ბარაშკას“ შეხედენ გახარებული,
(საქმე ეჩვენათ გათავებული)
და რომ ქანქართა მიეღოთ ღვარი
ლატარიაში ჩაადგენ ცხვარი.
გათამაშეს, წილად ხვდა ვისა,
დარდი ამისა აქვს არავისა.

გავიდა ხანი, იენისი დადგა,
 „ბარაშკა“ იგი სამხსენებლის წარსდგა-
 ხორცი მოხრაკეს, ტყემლით ვალესეს,
 ჩანვალ-დანები დასწმინდ-დალესეს,
 შვატკვარუნეს, როგორცა თილი,
 (რამეთუ იყო უზომო ტბილი)
 და ამა რიგათ უპატრონო. ცხვარს
 მგლეებისა ხროვა დაეხვია გარს.

—
 მაგრამ ერთ დღესა, „წერა კითხვაში“
 (რითაც გავებენ დიდსა ხიფათში)
 წერილი მოდის ფართო კონკერტით,
 (ქართული კლუბის მახლობლით; გვერდით.)
 სამხედრო ტყვეთა ბიუროსავან
 არ შეგაშინოსთ სახელმან მავან.
 და მოითხოვენ ქანქარსა თვრამეტს
 (კარგათ გავიგე, არ ნაკლებს, არც მეტს)
 რადგან „ბარაშკა“ გამოკეტული,
 თავისუფლებას მარად ჩვეული,
 ლატარიაში ჩაავდეს ცოცხლად
 და ათამაშეს მარტოკა, ოხლოდ.
 არც კი იკითხეს ვის ეკუთვნოდა,
 ან სასეირნოთ აქ რა უნდოდა,
 ოთხფხსა მუნჯსა, მინდვრად მძოველსა,
 უპატრონის და უხმო ცხოველსა.
 გვიანდა არის. ფულს გადბიან
 (აბა უარსა როგორ იტყვიან)
 მარა „ბარაშკას“ რა ეშველებმა,
 (ტრემლები მომდის, თქმა მეძნელებმა)
 საქველმოქმედოთ მოვიდა ხალხში,
 გამოიპარა, არ დადგა სახლში,
 და ჩვენმა დიდმა მოღვაწეებმა,
 (აქ ასულეებმა, იქით ძიებმა)
 აღარ დაინდევს, გაყიდეს, გასცეს,
 დანა ვალესეს, კისერში დასცეს
 და როს გაუგო ესე ბატონმა,
 რა უნდა ეთქვათ, ფასი ედიდათ
 (წინეთ ეს აზრი ფეხზე ეკიდათ)
 და ხელი მიჰყვეს ისევ ვაჭრობას
 (მართავენ ფარულ კრებებს და ბქობას)
 მარა სჯობს მისცენ იგი ქანქარი
 და გაასწორონ საქმე წამხდარი.

ხუნავი.

გონიერება

„ქართული იღვა“.

გაზ. „საქართველოში“ ვინმე ტ. ტაბიძე სწერს:
 „ქვეყანა დიდია.
 გაიხედავ აღმოსავლეთით,
 გაიხედავ დასავლეთით
 არ უჩანს კიდე. არ უჩანს საზღვარი.
 რაც უნდა გვარწმუნონ, რომ არსებობენ უფრო დიდი
 პლანეტები, რომელთადაც ჩვენი დედა-მამა მხოლოდ იალქ-
 ქნის ნაფლეთიდაა ადგლებულ ზღვებზე, ჩვენ შინაგნ ნებსა
 გასაქტე ჩვენს თავს ვიფიქროთ, რამ დადაა ჩვენი ქვე-
 ყანაგ“.

აღვილი საქმეა! ვინ დაუშლის ბ-ნ ტ. ტაბი-
 ძეს—ნება მისცეს თავის თავს იფიქროს როგორც
 მოესურვებმა. აი თუნდ ასე:

„ტ. ტაბიძე უკონიერესი მწერალია.

გავხედავ კრიტიკაში,
 გავხედავ ბელეტრისტიკაში

არ უჩანს ბადალი, არ უჩანს მეტრეპე.

რაც უნდა არწმუნონ, რომ არსებობენ უგო-
 ნიერესი კრიტიკოსები, რომელთადაც ტ. ტაბიძე
 უბრალო სოციალიზმია ფედერალისტთა პარტიაში,
 ის შინაგნ ნებას მისცემს თავის თავს იფიქროს, რომ
 ტ. ტაბიძე უკონიერესი მწერალია“.

საქმე მხოლოდ იმაშია, თუ დაუჯერეს.

მაიმუნთა ღამქარი

(სცენა)

აზირ რა მიხალო რამე ვსთქო?..

ძმო, ბევრი რამ მინახავს ჩემს სიციცხლემში
 ახალ-ახალი გამოგონებები: აი, ეს ედისონიო, ეს
 ფორტოფინიო, ეს ჟელეზნი დოროგაიო, ეს ტე-
 ლეგრაფიო, ესეც „ავტომობილიო“, მაგრამ ამ
 ომში რამეები რაც არ გავიგე, ერთბაშათ გავკვირ-
 დი, რაღა!.. ვა!.. კაცო, ერთი უყურეთ და, რაე-
 ბი არ გამოვიგონეს. ამოიჩქნინა მიწას, გააკეთებენ
 ბიტონცკი კედლებს, ჩადგამენ შიგ რუფიო-პრშკა-
 პულემეტს, მაღლა „როულკას“ ვაბაბაემ და პანტა-
 სავით ტყვიას ისვრიან. ეს შაეროპლანებმა ხომ სულ
 ხაშლა წაიდეს, რაღა! ზეცაშიც ომობენ, მიწაზე-

დაც, წყალზედაც, წყალქვეშაც და, გუშინ დილას პეტროუშამ მითხრა, ეხლა მიწის ქვეშაც ჩხუბობენ. ეს! ძმაო ჯან, კაცო სიცოცხლე სარდინიას ცარიელ კარბაკეთაც აღარ ფასობს.

ეს.. ჰო, ისევე, რას ვამბობდი... ახარ, რა მაზალო რამე უნდა მეთქო... ჰო, რაღა... გაიგეთ... ეხლა რომ ჩვენ ერთი ახალი სახელმწიფო გვემზარება? აი, ისევე, ფორთაქალია, რაღა! თურმე, რა შტუტა გამოუგონია, და! აუყვანია ორი მილიონი მიმიზნი ესევე, პატარა მიმიზნები, რაღა! ისეთი სალდაცვი პრავილები შეუსწავლებია, რომ რაღა! თურმე, ღამე არ დადგება, ეს მიმიზნები აიღებენ „ვზრიგონნი ბომბებს“, მიიპარებიან ღერმანიასთან, ესერიან და გამაქციევიან! ღერმანიამაც რა ქნას, კაცო, ვერა ჩხუბობს! ვა! მიმიზნს როგორ ეჩხუბოს?.. ეს კიდევ არაფერი! თურმე იმ ფორთაქალის დასუდარსტოვში სულ სამსე ყოფილა, რაღა, მიმიზნებთ. სირაჩანაში რომ არ წინვალ, დაუძახებ პატარა მიმიზნჩაეს და რაც არა შეგბავს, სუყველაფერს მოგიტანს. ვა მოდი და ნუ გაგიკვირდება ამისთანა გამოგონებები.

გუგუღი.

ნოკონ იყიდა კარბაკეტამ შაქარი.

მოღის კარბაკეტა საქალაქო ღუქნისკენ შაქრის საყიდათ და თავისთვის ლამარაკობს:

— ვაჰ კაცო, კაი თავი ჰქონია აი იმ მამაკონებულს, ვინც ეს გარაკკოი ლავკა მიიგონა. არა, ერთი მითხარი, რა გვეშველებოდა ეგ რომ არ გადღოთ? ჩემი ვართანუშა ხომ უშაქროთ დარჩებოდან? შუტკა ხომ არ არის! მე შენ გეტყვი და შაქარი არ ექნებათ აი! მაშ არა და იმ მაჯლაჯუნა ზაქარასავით თი გროვანა ექნებათ!.. ტრიტიტ პიატ პაკიკო ფუნტია!! ევე! ტრიტიტ პიატი, შენი შაქარი ოქროსი ხომ არ არის? აი ეხლა, შენმა თავის გახეთქამა, სოროკათ გაყიდი აი! აი ეხლა ჩემ ვართანუშას როგორ ზლომთ შაქარს მიურბევინებ და! იფ, შენი გულისა შენი... ეხლა ორის მაგიერათ სამი კუსოკი წაიგდე ხოლმე რაღა დუშკაჯან...

ვაჰ! ეს რა ამბავია კაცო!—თითქმის დაიყვირა კარბაკეტამ, როდესაც ის აუარებელ ხალხს წააწყდა, რომელნიც მთელ ვერსზე იყვნენ გამწყვრი-

ვებულნი. რა საშინელებაა!.. ვეტირევი, წველი-კვილი, ცემა ტყევა!! ღირთო ჩენო! არც კარბაკეტა ვახლოებ ძალიან მზადლი, ის ისეთი უშინარია, რომ თავის ღუქანს რომ დაჰკეტავს მარტო-კა მიღის სახლში, მაგრამ იმასაც კი შინის ზარი დასცა იმ საშინელებამ. მაგრამ გულ-ვახეთქილმა და იმედ დაკარგულმა კარბაკეტამ გადასწყვიტა და-მორჩილებოდა თავის ბედს. თუმცა ძალიან ემე-ლებოდა, მაგრამ მიანც ჩაღდა „ოჩერედში“.

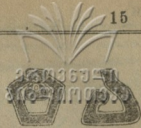
— აი გიღი რა დროს მოვესწარით!—განაგრძო კარბაკეტამ საუბარი.

— ვა! შე კი კაცო ცოტა უკან დადექი რაღა; კაცი ლამის ისეც ორწუბრიანი ყარფუზივით გავსკდე და შენ კიდევ ზედ მაწევი! ევე.., შუტკა შტოლი! ამ საყვედურს ეუბნებოდა კარბაკეტა თავის მეზობელს, რომ „ლავკაც“ გააღეს. ასტყდა უფრო უარესი წვილა-კვილი; დაიწყეს მოქმედება მუჯლუგუნებიც და გაჩაღდა ბრძოლა. საწყლო კარბაკეტას გვერდები აღარ შეიარჩინეს. ასე დაიწყო „გარაკკოი ღუქანს“ ჩარხმა მუშაობა, რომელიც თან-და-თან ძლიერდებოდა. კარბაკეტა მოუთმენლად ელოდა იმ წაშს, დოდესაც ის მძლავრი ჩარხი იმასაც სხეულისავით ჩაითრეკდა და ცოტა ხნის შემგვე გამოაბრძანებდა შაქრით იღლიაში, მაგრამ როდის?.. აი ასტყდა უარესი ყრიაშული.—„რა ამბავია?“—ისმოდა სუყველა მზრიდან, და მალე სუყველამ გიგო რაც ამბავი იყო, როდესაც გულ-წასლლი დედაკაცი გარეთ გამოათრიეს. ამ ალი-ქითში გავიდა ერთი საათი იმას მიჰყვა მეორეც და ჩარხმა შესწყვიტა მუშაობა. დაღონებულნი და დაღლილნი შაქრის მუშტრები ლანძღვით და გინებით გაემგზავრენ სახლისკენ, რომ სახვალით მომზადებულყვენ „ოჩერედში“ სადგომათ. კარბაკეტამაც გინებით გასწია შინისკენ.

— კაცო, კიდევ უშაქროთ მოღისარ?!—ჰკითხა გაკვირვებით ვართანუშამ ქმარსა, რატომ შაქარი არ მოგაქვ? ეხლა ხომ ვარ...

— ევე! ოხერო...—შეწყვეტინა კარბაკეტამ, ხომ არ ვაგეთებულხარ, შაქრის ყიდვა შუტკა ხომ არა გგონია? ჰა? შაქარი! მე შენ გეტყვი შენც სხვებისავით წახვალ და ღამის სამ საათზე დადგები ოჩერედში შენ დედაცო შენა.

— მუღერედი და არც არა იცი რა—გამოუბასუხა ნაწყენი ვართანუშა—შე ოხერო შენა... რა ღმერთი გაეწყრომი? ხატის ღვინო ხომ არ დაგა-

გონსა

ლევინეს შე... ეშმაკის ცხენზე შამჯღარა ეს ვერა-
ნი ესა. დიდებმა შენთვის ღმერთო!!! შენ რომ
უშნო იყო რა ჩემი ბრალია? შე უქნარა შენა..
ქალაქი შაქრითა ყარს და შენ კი...

— ჩუმთა ეგდე! შეწყვეტნა კიდევ კარაპე-
ტამ.— გიყია ეს ოხერი ესა? რის შაქარი, რის
ფლავი, რის კირკაქი აბა ვის გაუგონია რომ კაცი
მთელი დღე შაქრისთვის იდგეს ოჩერედში? ჰა?
მერე ისიც ამ სიტყვში.

— წადი და ჩვენს შაქარას გამოართვი... იმას
ხომ...

— რას მიედ მოედები დედაკაცო? ამას უყურე
ერთი და! რა, მანთაშოვის ქონება მე ხომ არ
დამჩინია, რომ ტრიციტები და სორაკები ვაძ-
ლიო? ჰა?

— იპ! მეხი კი დავაყარე მეხი!.. მიწამ ჩაგი-
ტანოს მიწამა შე უქნარა შენა.. როგორ არა
გცხვენია შე ბაიყუშო შენა!.. ტრიციტები როგორ
ვძლიოვო, ქა!.. უნდა თვალები დაითხარო და
მაიტანო. მაშ ღვინოში ხომ კარგათ მისცემ მანე-
ტებსა?.. თავში ქვა იხალე და მუცელში სამართე-
ბელი. თუ არ მაიტან შე წავალ და ნისით გა-
მოვართმევ...

საბრალო კარაპეტამ ბევრი აბრიალა თვალები,
მაგრამ სიტყვის თქმა ვერ მოახერხა. ის დარწმუნე-
ბული იყო, რომ გაათრებულ ვართანუშასთან
ვერაფერს განდებოდა, ადგა და გასწია შაქარასკენ,
რომელსაც დიდი ხვეწნით ორი გირვანქა შაქარი
გამოართო. შაქარში კარაპეტამ ოთხი აბაზი გადა-
იხადა სულ ქალაღდის შაურინებით და თანაც
მტკიცე პირობა მისცა შაქარას, რომ ის შაქარი
არავისთვის არ ეჩვენებია. სახლში კარაპეტა დაბ-
რუნდა ვახარებული უფრო იმიტომ რომ, ქალაღ-
დის შაურინები გაასადა.

გიორგი.

ტანჯვა-ს. თქვენი ლექსი „გაზა ფხული“
ძლიერ ნაგვიანევი, მიუხედავად იმისა, რომ სიტ-
ყვა გაგინაწილებიათ.

ჭიათურა. ალ. მზარეულიძეს. საიდუმლოთ
გაოკითხეთ ვისმე კარგ ნაცნობს, თუ რა სიტყვა
პოეტმა პუშკინმა „პიროკებისა“ და „საპოეტების“
კეთების შესახებ.

ზედდაკვლს. რომელ ვირთხაზე ლაპარაკობთ.
უბრძელს. „შე ამაფი სჯახკობო,

თუ რამა ესურ

თქვენ სულ ტანჯვით

ბოგუშობი გაზარდით მანჭვით... და სსჯ.

ასეთი ლექსი უმჯობესია უბით ატაროთ

ბ-ნ ერთს. ვერც რედაქტორმა, ვერც ნ. კა-
ლანდაძემ, ვერც ეშმაკმა თქვენს ლექსს—მეტყვი-
რულს ვერაფერი უშველა. იქნებ უსამართლოდ,
მაგრამ მაინც დაისაჯა საარედაქციო კალათში დამ-
წყვდევით.

ბ-ნ ქვიტირელს. თქვენი ლექსი „აბაზის
ქალბატონებს“ ძლიერ ახვიადებს ჩვენი „მათარაზის“
მნიშვნელობას.

„შენს მათარაზსა ძალა გიცი

კანასობას გადანჯვებს;

თავსაც იტნობს, სხვასაც სწნავს

აბაშელ ზოგს ქალბატონებს“.

საქმე იმაშია, რომ არა თუ ქალები კაპასო-
ბას, წარმოიდგინეთ უხვირო „პოეტები“ ლექსის
წერასაც ვერ გადაეჩვეით.

„ცხეპული“

ნ იენის, ხარფუხის კლუბში გაიმართა სახალხო სეირნობა „ქართველ“ ნიჭიერ ახალგაზრდობის დამხმარე საზოგადოების „იმედის“ სახარგებლოთ.
(ჟურ. გაზეთებიდან).

„იმედის“ თავმჯდომარე ქ. ნ. ბ. ყვიფიანისა. (სანდრო შანშიაშვილს) შეჟოდი, შევილო ქართველ ახალგაზრდა მგოსანთა შორის შენ ყველაზე მეტათ „ცხეპული“ ხარ!

სანდრო შანშიაშვილი. ოღონდაც. დედი, ოღონდაც!